MAATALOUS

Jos kaikki suomalaiset haluaisivat ostaa kotimaisen joulukinkun, aika moni jäisi ilman. **TOIMITUSJOHTAJA PASI HOLM, PTT**

Sianlihan hinta nousee, mutta tuotanto kutistuu edelleen

Sianlihan tuottajille on luvassa valoa tunnelin päässä. Tuottajahinta nousee tänä ja ensi vuonna tuotantokustannuksia enemmän, PTT arvioi tuoreessa maa- ja elintarviketalouden ennusteessaan.

Suomen lihamarkkinat seuraavat kehitystä muualla EU:ssa.

Pitkään jatkunut heikko kannattavuus näkyy EU:ssa sianlihan tuotannon laskuna. Rehukustannusten nousu kiihdyttää laskua entisestään.

Kun tuotanto alenee, tuottajahinnat ovat kääntyneet nousuun.

Tuontituotteiden kallistuminen vähentää hintakilpailua Suomessa, joten teollisuus on joutunut nostamaan sianlihan hintaa saadakseen raaka-ainetta. Samaan aikaan vientihintojen nousu ja kannattamattoman viennin määrän väheneminen ovat parantaneet lihatalojen maksukykyä.

PTT arvioi, että sianlihan keskimääräinen tuottajahinta Suomessa kipuaa tänä vuonna 11 prosenttia viimevuotista korkeammalle. Ensi vuodelle ennustetaan kuuden prosentin nousua.

Viljan hinnan nousu syö sikatilojen tulosta. PTT arvioi kuitenkin, että sianlihan tuotantopanokset kallistuvat tänä ja ensi vuonna tuottajahintoja vähemmän.

Vaikka käteen jää hiukan enemmän, sianlihan tuotanto laskee tänä vuonna neljä prosenttia ja ensi vuonnakin kaksi.

Kotimainen tuotanto on jo alittanut kulutuksen. ”Jos kaikki suomalaiset haluaisivat ostaa kotimaisen joulukinkun, aika moni jäisi ilman”, toimitusjohtaja **Pasi Holm** toteaa.

Naudanlihan tuottajahintojen PTT arvioi nousevan tänä vuonna 12 prosenttia ja ensi vuonna kolme. Siipikarjanliha kallistuu tänä vuonna viisi ja ensi vuonna kolme prosenttia.

Maidon hintaero Eurooppaan kasvanut

Kun lihan hinta nousee, maidolla on paineita toiseen suuntaan.

Maidontuotannon kasvu on jatkunut Euroopassa samaan aikaan kun kysynnän kasvu hidastuu ympäri maailman. Vienti EU:sta vaikeutuu ja sisämarkkinoiden tarjonta kasvaa.

Maidon tuottajahinta EU:ssa on laskenut ja ero Suomen ja EU-hintojen välillä kasvanut totuttua suuremmaksi.

Suomen muuta Eurooppaa parempi tuottajahinta selittyy PTT:n mukaan viennin hyvällä vireellä. Meillä vienti suuntautuu itänaapuriin, ja siellä maitomarkkinoiden kasvu on jatkunut tasaisena. Venäläiset haluavat pitkälle jalostettuja maitotuotteita, joten vientihinnat ovat olleet korkeita.

Tuontipaine muualta Euroopasta on nyt kasvussa ja PTT ennakoi meijeriteollisuuden aseman heikkenevän.

Viljan hintaan ei odoteta piikkejä

PTT arvioi, että kymmenisen prosenttia Suomen viljasadosta jää korjaamatta. Markkinoihin sillä ei ole kovin suurta vaikutusta, maatalousekonomisti **Tapani Yrjölä** toteaa.

Rehuviljasato on hänen mukaansa kokonaisuudessaan kohtuullinen. Määrää lisää se, että osa mallasohraksi ja leipävehnäksi tarkoitetusta sadosta menee laatunsa vuosi rehuksi.

Viljan hinnan kovimmat nousut nähtiin kesän aikana, PTT arvioi. Maailman viljasato on loppujen lopuksi synkimpiä ennusteita parempi, joten nyt ei odoteta uusia hintapiikkejä.

Leipävehnästä tulee kova kysyntä. PTT arvioi, että vehnän hinta Suomessa on satovuonna 2012/13 noin 22 prosenttia korkeampi kuin viime satovuonna. Ensi keväänä kylvöala pysyy suurena, ja seuraavalle satovuodelle ennakoidaan 18 prosenttia alempaa hintaa.

Kauralla vastaavat lukemat ovat +11 prosenttia tänä satovuonna ja -11 prosenttia ensi satovuonna, ohralla +2 ja -14 prosenttia.

SATU LEHTONEN

JAANA KANKAANPÄÄ

Kotimaista kinkkua ei enää riitä jokaiselle suomalaiselle. Käytännössä kinkkupulaa ei PTT:n mukaan tule, sillä moni tuijottaa vain hintaa ja ostaa tuontikinkun.

Ruuan hinnan nousu jatkuu

Ruoka on tänä vuonna ollut Suomen inflaatioveturi, ja sama jatkuu ensi vuonna, PTT arvioi tuoreessa ennusteessaan.

Tänä vuonna elintarvikkeiden hinnat nousevat keskimäärin 4,5 prosenttia. Nousu on selvästi yleistä inflaatiovauhtia nopeampi.

Ensi vuodelle PTT ennustaa 3,2 prosentin nousua.

Noin neljännes ruuan hinnan noususta johtuu yleisen arvolisäveron yhden prosenttiyksikön korotuksesta.

Ruoka on PTT:n mukaan kallistunut Suomessa selvästi EU:n keskiarvoa enemmän.

”Suomen muuta Eurooppaa nopeampi hintojen nousu osoittaa, että kaupan ei ole meillä tarvinnut tinkiä omista katteistaan”, maatalousekonomisti **Kyösti Arovuori** sanoo.

”Teollisuus on joutunut nostamaan hintoja raaka-aineen saatavuuden varmistamiseksi. Kilpailutilanteen kiristymisen seurauksena kauppa on joutunut korottamaan teollisuudelle maksamiaan hintoja. Ketjun kohonneet kustannukset ovat siirtyneet sellaisenaan kuluttajahintoihin.”

Tänä vuonna nousevat eniten lihan hinnat, keskimäärin 7,8 prosenttia. Maitotuotteilla hintojen nousu on 4,4 ja viljatuotteilla ja leivillä 2,9 prosenttia.

Eniten korotuspaineita on edelleen lihan hinnassa.

MT

Sianlihan tuotanto ja kulutus 2004–2013

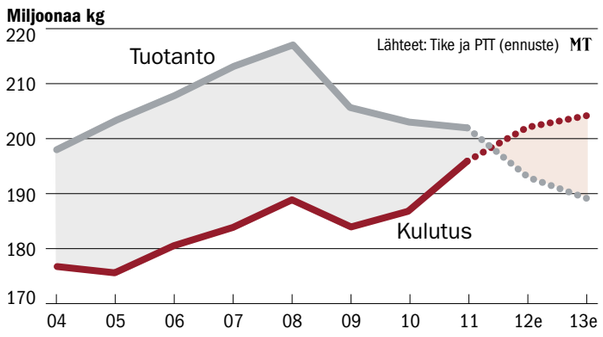

Sianlihan tuotanto on jo kulutusta pienempi, ja ero kasvaa.

Maidon tuottajahinta 2004–2013

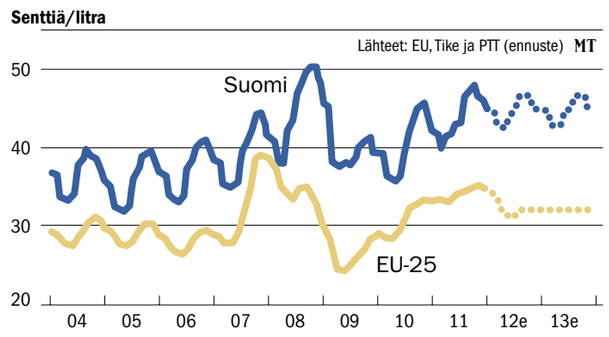

Ero Suomen ja EU:n maidon tuottajahinnan välillä on kasvanut.

Suomen Rehu lupaa liemirehun tasaavan porsaiden kasvua

Suomen Rehun mukaan sikatalouden kannattavuutta voidaan parantaa kehittämällä liemiruokintaan käytettäviä rehuja.

”Kannattavuus paranee, kun pahnueet kasvavat liemirehuseoksen ansiosta nopeammin ja tasaisemmin”, toteaa sian- ja siipikarjanrehujen tuoteryhmäpäällikkö **Juhani Ruohonen**.

Suomen Rehu esitteli tällä viikolla lehdistölle uusittuja liemirehuvaihtoehtojaan.

Yritys aloittaa koostumukseltaan uudistettujen lihasikojen kasvatustäysrehujen valmistuksen lokakuun puolivälissä. Ruohosen mukaan Pekoni 1, Pekoni 2 ja Pekoni 3 -rehujen hintaa ei ole uudistuksesta huolimatta nostettu.

Parttiat kasvavat aiempaa tasaisemmin

Uutta liemirehuissa on kehityspäällikkö **Marjut Suokannon** mukaan niiden rakenne. Kun se aiemmin on ollut pellettimäinen, pinnaltaan tiivis rae, uudistuksen jälkeen se on huokoinen ja hienojakoisempi.

Huokoisen pintansa ansioista se imee vettä selvästi aiempaa paremmin.

”Veteen sekoitettaessa siitä syntyy tasainen rehuseos, joka jakautuu ruokintalinjalla koko matkalle täysin tasalaatuisena. Kaikkien sikojen saama rehuannos sisältää saman verran ravintoaineita.”

> Kun kaikki porsaat saavat saman verran ravintoaineita, ne kasvavat tasaisemmin.«
>
> **MARJUT SUOKANTO**

Tähän perustuu Suokannon mukaan yrityksen lupaama kannattavuuden parantuminen.

”Aikaisemmalla koostumuksella osa sioista sai liemiseoksessa enemmän, osa taas vähemmän kuiva-ainetta. Vähemmän kuiva-ainetta saaneiden maha täyttyi vedellä, jolloin kasvukin oli hitaampaa.”

”Kun kaikki porsaat saavat saman verran ravintoaineita, ne kasvavat tasaisemmin. Tyhjennyserät vähenevät ja parttian kasvuaika lyhenee useilla päivillä”, Suokanto lupaa.

Kehityspäällikkö **Soile Kyntäjän** arvion mukaan noin puolet emakkosikaloista, kolmannes välikasvattamoista ja enemmän kuin kolme neljästä lihasikalasta on jo siirtynyt liemiruokintaan.

Liemiruokinta on toimiessaan helppo ja toimiva järjestelmä. Se vaatii kuitenkin hienosäätöä.

”Virheiden mahdollisuus on suuri, jos järjestelmää ei osata käyttää.”

JUHANI REKU

Kerääjäkasvit sitovat ylimääräistä typpeä

Pirkanmaalla tehdyt kokeet osoittavat, että kerääjäkasvit ovat toimineet tänä vuonna kuten pitääkin, vaikka kesä on ollut poikkeuksellisen sateinen.

Syksyllä kerääjäkasvien tarkoitus on kerätä pellolta ylimääräinen typpi, jota viljelykasvi ei enää hyödynnä. Kokeiden perusteella voi päätellä, että typpeä sitoutuu kasveihin kasvukauden lähestyessä loppuaan.

Kerääjäkasvien tavoitteena on vähentää typen huuhtoutumista vesistöihin sekä eroosioriskiä.

Lisäksi kerääjäkasvit parantavat maan rakennetta.

Pro Agrian Pirkanmaan Ympäristökompassi-hanke teki kasvukaudella havaintokokeita kerääjäkasveista viljelijä **Timo Niemelän** kanssa Juupajoella.

Kuluvalla ohjelmakaudella kerääjäkasvien käytön kannustimena on ympäristötuen lisätoimenpide.

Kun kerääjäkasvien käyttöä verrataan pelkkään viljakasvustoon, niiden on havaittu parantavan maan kasvukuntoa ja vähentävän rikkaruohoja.

Pieni vaikutus satoon, mutta edut kiistattomat

Sadon määrissä ei ole suurta eroa, kertoo vanhempi tutkija **Hannu Känkänen** Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksesta (MTT)

Kerääjäkasvit kylvetään samaan aikaan viljelykasvin kanssa, mutta matalammalle. Käytännössä tämä on helpointa toteuttaa liittämällä kylvökoneeseen piensiemenen kylvölaite.

Kerääjäkasvit hidastavat sadon korjuuta.

Italian raiheinä sekä apilat ovat hyviä kerääjäkasveja. Eri kasveista tehdyissä tutkimuksissa italian raiheinä on osoittautunut hyväksi. Myös apilat toimivat hyvin.

MT

MARKKU VUORIKARI

Italian raiheinää ohrakasvustossa. Kerääjäkasvi ottaa talteen ohralta ylijäänyttä typpeä.

Sikayrittäjät: Ulkomaiselle lihantuotannolle samat vaatimukset

Suomen Sikayrittäjät ry:stä on väärin, että suomalaisilta sianlihantuottajilta vaaditaan paljon enemmän kuin monilta muilta mailta EU:ssa tai sen ulkopuolella. Julkisissa elintarvikehankinnoissa ei tätä vaatimustasoa edellytetä.

Yhdistyksen mielestä myös ulkomaalaisen lihan pitäisi olla peräisin tiloilta, joilla noudatetaan samoja periaatteita kuin Suomessa.

”Onko moraalisesti ja eettisesti oikein että päiväkodeissa, kouluissa, sairaaloissa, vanhainkodeissa ja muissa julkisissa laitoksissa voidaan syöttää ihmisille sellaista ulkomaista lihaa, jonka tuotannolle ei ole asetettu samaa vaatimustasoa kuin suomalaiselle alkutuotannolle?” Sikayrittäjät kysyy tiedotteessaan.

MT

MAATALOUDESTA LYHYESTI

EU:n lampaanlihan tuotanto vähenee

Lampaanlihan tuotanto on vähentynyt tänä vuonna 1,6 prosenttia, ilmenee EU-komission tuoreesta ennusteesta.

Tuotanto vähenee Britanniassa, Kreikassa, Espanjassa ja Ranskassa.

Esimerkiksi Ranskassa lampaita on jouduttu teurastamaan kuivuuden takia, koska laitumet eivät ole riittäneet.

Espanjassa lammasmäärää pienentää kallis rehu.

Myös lampaanlihan kulutus on laskussa. Ennusteen mukaan kulutus vähenee tänä vuonna 5,6 prosenttia.

Tanskalaispossut jumbojetillä Siperiaan

1 200 tanskalaista jalostussikaa lennätetään Venäjälle Etelä-Siperiaan, kertoo ATL.

Siat myy tanskalainen Porc-Ex suurelle siperialaiselle maatalousyhtymälle. Sen aikomus on tuottaa vuodessa 150 000 lihasikaa.

Lentoaika Tanskasta Billundin lentokentältä Siperiaan kestää seitsemän tuntia. Siat saavat matkan aikana tarvitsemansa rehut jo kotimaassa, koska lentohenkilökunnalla ei ole aikaa ruokkia niitä lennon aikana.

Puutarhan haravointijäte kompostiin

Puutarhajätteet, kuten lehdet, haravointijäte, naatit, risut ja leikkuujäte voidaan kompostoida eristämättömässä kompostorissa, kehikossa tai aumassa.

Pohjalle laitetaan haketta, oksasilppua, kuoriketta tai pieniä risuja, jotta ilma kiertää.

Kompostiin laitetaan vuorotellen typpipitoisia vihreitä kasvinosia, haravointijätettä ja ilmavuutta lisäävää oksasilppua. Puolivalmista talousjätekompostia voidaan laittaa ohuina kerroksina.

Tautiset kasvinosat kannattaa laittaa eristämättömään kompostorin sijasta toimivaan lämpökompostoriin. Näin taudinaiheuttajat tuhoutuvat.

Aineksia kompostiin.